

Aankoop 'plaffetuur' wordt heroïsche zoektocht

De weergoden waren de Zomer van Antwerpen gunstig gezind maandagavond. Vooraf had het MartHaltentatief erop gewezen dat *Waaierendijk* zich in de open lucht afspeelt en dat het publiek dus is 'blootgesteld aan regen en ontij'. Gelukkig was er niets van dat alles tijdens de première. Ook het gezelschap zelf had er zin in en zorgde voor een, op een slepend einde na, geslachte festivalopener.

Antwerpen / Van onze medewerker
Peter Anthonissen

Beetje bij beetje beginnen ook de gesubsidieerde theatergezelschappen de charmes van de Zomer van Antwerpen te ontdekken. De Onderneming neemt volgende maand voor de derde keer deel, voor het MartHaltentatief en coproductie theater Antigone is het hun eerste aanwezigheid op het Antwerpse stadsfestival. Typisch voor de Zomer van Antwerpen is het ontspannen en publieksvriendelijke klimaat, dat in schril contrast staat met het onskentonsseffertje dat de meeste theaterpremières tijdens het seizoen kenmerkt. Niet dat het MartHaltentatief zich in het verdeden aan de gewone theatergebruiken heeft gestoord. Getuige daarvan is de locatie die het in 1996 opgerichte collectief tot nu toe opzocht. Na het Militair Hospitaal in Berchem, het Electrabelfgebouw in Borgerhout en het ogenaamde roepkot der cheepsherstellers op 't Eilandje treek de groep ditmaal neer op en stuk braakland 'op den Dam', en vergeten wijk in het noorden

van Antwerpen. Op een schijnbaar nonchalante manier hebben regisseurs Johan Petit en Bart Van Nuffelen zich een weg gebaad door het onkruid dat deze betonnen vlakke overwoekert. Hier en der hebben ze een decorstuk neergespot, veelal oude spulletjes die al ette-

ZOMER VAN

ANTWERPEN

lijke levens achter zich hebben. Vooraan op het speelveld bijvoorbeeld staan metalen kantoorkasten die afgeschreven zijn, al lijken de vergeelde foto's van wielrenners er vrij recent op te zijn aangebracht. Het terrein ligt gekneld tussen het talud van de spoorweg links en een enorme leids rechts, waarop een reclamebord voor ijsjes prijkt. Dat zal in de loop van de voorstelling een

onverwacht grappige rol spelen. Geïnspireerd door onder anderen Louis Paul Boon en Gerard Walschap vertelt Bart Van Nuffelen het verhaal van Lutgard Fonteyn, een overgevoelige vrouw die, op de vlucht voor haar verleden, in *Waaierendijk* aanbelandt. Daar waait, met de woorden van Walschap, "alles samen wat in de stad te licht of te los is". Fonteyn heeft nog maar net haar nieuwe woning betrokken of Pol Proost, zaakvoerder van 'Plaffeturen Proost', staat al voor de deur. Met de hulp van de meest gehaalde verkooptechnieken smeert hij haar een *plaffetuur* aan. Pas achteraf dringt het tot Fonteyn door dat ze die niet gebruiken kan. Om haar bestelling te annuleren begeeft ze zich naar de kantoren van de firma. Dat lijkt gemakkelijk, maar niets is minder waar: haar trip groeit uit tot een heroïsche zoektocht. Een majorette die als koor fungeert, begeleidt haar met de profetische vraag: "Vinden wij niet steeds wat wij niet zoeken?"

De eerste vijftig minuten van *Waaierendijk* tonen het MartHaltentatief op zijn best rondom een eenvoudig, zelfs banaal gegeven, bouwen Van Nuffelen

Regisseur Bart Van Nuffelen split zijn figuren als het ware uit de Vlaamse grond. (Foto Tim Clement)

en Petit een hele wereld op. De techniek die Van Nuffelen als auteur toepast, doet aan *DAT*

Het theaterfestival. Van Nuffelen split zijn figuren als het ware uit de Vlaamse grond. Niet alleen treedt hij in dialoog met zijn literaire voorgangers, hij verwijst ook naar een bredere Vlaamse cultuurgeschiedenis. Zo duikt in *Waaierendijk* de herinnering op aan de in 1971 in een ongeval omgekomen wielerkampioen Jempi Monseré. Door zijn personages vervolgens Nuffelen lange daags referentie kader te plaatsen sorteerde Van Nuffelen een haast anachronistisch effect, en toch blijft hij geloofwaardig. Een, zij het milde, vorm van maatschappijkritiek gaat hij daarbij niet uit de weg. In *Waaierendijk* geeft hij aan dat de economie vandaag de dag een net zo belangrijke machtsfactor is als de politiek. Ondanks haar karakterzwakte bindt Lutgard Fonteyn de strijd aan met de door economische wetmatigheden geregeerde wereld van Proost. De voorstelling wordt een parabel over de plaats van de enkeling in de consumptie maatschappij.

De ongebreidelde fantasie van Van Nuffelen en coregisseur Petit zorgt ervoor dat deze thema's in de mise-en-scène zichtbaar aanwezig blijven en toch nooit te zwaar gaan doorwegen. Door Pol Proost in een Ferrari op kindermaat laten opdraven stellen de makers zijn hautaine managersgedrag op een ontwapenende manier aan de kaak. Aan humor is er in deze productie trouwens geen gebrek. Sommige vondsten zijn louter visueel, andere grappen worden door een spits acte-

rende spelersgroep met onder anderen Sofie Declier en Jurgen Delnaet aangereikt. Ook aan het toeval laten Van Nuffelen en Petit een en ander over. Tijdens de première viel de zin "Merk de vooruitgang" net op het moment dat de eerste hogesnelheidstrein van de avond voorbijkwam. Van zo'n samenloop van omstandigheden kan een regisseur enkel dromen.

THEATER

Omdat Nuffelen lange tijd is, is het dreef is, is het jammer dat hij het laatste halfuur de draad wat kwijtraakt. Na de ultieme confrontatie tussen Fonteyn en Proost heeft de auteur enkel nog een deus ex machina nodig om te bewijzen dat de liefde alles overwint. In de plaats ervan komt hij met een slepende afwikkeling van zijn verhaal tevoorschijn dat elk van de zes personages een laatste woord geeft.

RECENSIE

WAT: *Waaierendijk*
WIE: MartHaltentatief en Theater Antigone
WAAR EN WANNEER: tot en met 31 juli, telkens van maandag tot en met zaterdag om 20.30 uur, in de open lucht in de Drie Snellenstraat, Antwerpen Dam. Reserveren op tel. 03/213.86.60 (Eku Ticketshop)

ONS OORDEEL: De eerste vijftig minuten tonen het MartHaltentatief op zijn best.

De Morgen
11 JULY 2004
WAAIENDIJK THEATER

AANKOOP 'PLAFFETUUR' WORDT HEROÏSCHE ZOEKTOCHT

